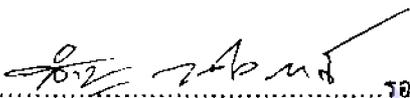

การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถ
ในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

วราภรณ์ จันทรเรือง

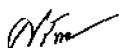
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ปีการศึกษา 2549
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

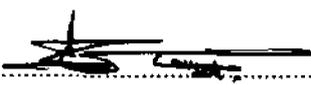
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติวิทยานิพนธ์เรื่องการพัฒนาโปรแกรมส่งเสริม
ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เสนอโดย
นางวารภรณ์ จันทร์เรือง เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
หลักสูตรและการสอน

.....รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบัณฑิตศึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สำราญ พงษ์ไธมาส)
วันที่ 29 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2550

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันทร์เรือง)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรินทิพย์ ภูสำลี)

.....กรรมการ
(ดร.สันติ แสงสุก)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(นายเชาวรัตน์ เตมียกุล)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีนทิพย์ ภู่อาลี ดร.สันติ แสงสุก
ชื่อนักศึกษา	วราภรณ์ จันทร์เรือง
สาขา	หลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา	2549

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) สร้างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 2) เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรม 3) เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลังเข้าร่วมโปรแกรมกับเกณฑ์การประเมินหลังเข้าร่วมโปรแกรม 4) ศึกษาเจตคติที่มีต่อโปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดวังสำเภาล่ม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) โปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ 2) แบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ 3) แบบสอบถามเจตคติต่อโปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และสถิติทดสอบที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

- 1) คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเข้าร่วมโปรแกรมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- 2) คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเข้าร่วมโปรแกรมสูงกว่าคะแนนเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- 3) คะแนนเฉลี่ยเจตคติที่มีต่อโปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 2.63$, S.D. = 0.35)

Thesis Title The Development of a Program for Enhancing Analytical Thinking Capabilities for Prathomsuksa 4 Students

Thesis Advisors Asst. Prof. Sarinthip Phoosumlee
 Dr. Santi Saengsuk

Name Waraporn Chanrueang

Concentration Curriculum and Instruction

Academic Year 2006

ABSTRACT

This study aims to 1) develop a program for enhancing analytical thinking capabilities for Prathomsuksa 4 students, 2) compare their analytical thinking capability between the pre-test and the post-test, 3) compare their analytical thinking capability between the post-test score and the evaluation criterion score, and 4) study their attitude toward the program. The samples were 25 Prathomsuksa 4 students during the 2006 academic year of Watwangsampaolom School under the Office of Suphan Buri Educational Service Area 3. The instruments used were 1) a program for enhancing analytical thinking capability, 2) an analytical thinking capability test and 3) an attitude test toward the program. The data was analyzed to calculate mean (\bar{X}), standard deviation (S.D.) and t-test.

The findings were as follows:

1. the students' analytical thinking capability posttest score after participating in the program was higher than that of the pre-test at a .01 level of significance.
2. the students' analytical thinking capability posttest score after participating in the program was higher than that of the evaluation criterion score at a .01 level of significance.
3. the students' attitude score toward the program overall was appropriate at a high level ($\bar{X} = 2.63$, S.D. = 0.35)

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดี ด้วยความช่วยเหลือและแนะนำอย่างดี จากที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรินทิพย์ ภู่อาลี ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.สันติ แสงสุก กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำปรึกษาตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และชี้แนะแนวทางที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญที่ได้ตรวจเครื่องมือและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือการทำวิจัยจนเสร็จสมบูรณ์ ขอขอบพระคุณคณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีทุกท่านที่ได้กล่าวนามไว้ ที่ได้ให้ความรู้ ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่าง ๆ และเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร คณะครู และนักเรียนโรงเรียนวัดวังสำเภาลุ่มที่สนับสนุนงานวิจัยนี้จนสำเร็จลุล่วงได้ตามวัตถุประสงค์

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องสักการะคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ ทุกท่าน ด้วยความซาบซึ้งและสำนึกในบุญคุณตลอดมา

วราภรณ์ จันทร์เรือง

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบความคิดในการวิจัย.....	5
สมมติฐานการวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวทางเกี่ยวกับการพัฒนาการคิดวิเคราะห์.....	8
ความหมายของการคิดวิเคราะห์.....	8
ประโยชน์ของการคิดวิเคราะห์.....	10
การเรียนรู้ในระดับการคิดวิเคราะห์.....	10
ทฤษฎีเกี่ยวกับการคิดและการวิเคราะห์และการสอนที่ส่งเสริมการคิด และการคิดวิเคราะห์.....	11
รูปแบบ/เทคนิคการสอนที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์.....	21
การวัดและประเมินความสามารถในการคิดวิเคราะห์.....	26
โปรแกรมการสอน.....	30
ความหมายของโปรแกรมการสอน.....	30
องค์ประกอบของโปรแกรม.....	30
การพัฒนาโปรแกรมการสอน.....	30
รูปแบบโปรแกรมการสอนเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์.....	31
ข้อเสนอแนะในการนำโปรแกรมไปใช้.....	34
เจตคติ.....	35
ความหมายของเจตคติ.....	35
ลักษณะที่สำคัญของเจตคติ.....	36
องค์ประกอบของเจตคติ.....	37
การเปลี่ยนแปลงเจตคติ.....	37

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
การวัดเจตคติ	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	40
งานวิจัยในประเทศ	40
งานวิจัยต่างประเทศ	41
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	44
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	44
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	44
วิธีการสร้างเครื่องมือในการวิจัย	45
การดำเนินการวิจัย	51
การวิเคราะห์ข้อมูล	52
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	53
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	57
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
ตอนที่ 1 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน	57
ตอนที่ 2 เจตคติที่มีต่อโปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการคิด วิเคราะห์ของนักเรียน	58
ตอนที่ 3 การปรับปรุงแก้ไขโปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการคิด วิเคราะห์	60
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	62
ความมุ่งหมายของการวิจัย	62
สมมติฐานการวิจัย	62
วิธีดำเนินการวิจัย	62
สรุปผลการวิจัย	63
อภิปรายผล	64
ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย	68
บรรณานุกรม	69

	หน้า
ภาคผนวก.....	74
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ.....	75
ภาคผนวก ข หนังสือของความอนุเคราะห์.....	77
ภาคผนวก ค แบบสอบถามความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของโปรแกรมและ แบบทดสอบ.....	83
ภาคผนวก ง การวิเคราะห์ข้อมูล.....	91
ภาคผนวก จ โปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.....	107
ภาคผนวก ฉ แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์และ แบบสอบถามวัดเจตคติต่อโปรแกรม.....	111
ภาคผนวก ช แผนการจัดการเรียนรู้.....	122
 ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์.....	 230

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1	ผังข้อสอบ..... 28
ตาราง 2	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนก่อนกับหลังเข้าร่วมโปรแกรม..... 57
ตาราง 3	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลังเข้าโปรแกรมกับคะแนนเกณฑ์..... 58
ตาราง 4	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมายเจตคติที่มีต่อโปรแกรม..... 59
ตาราง 5	ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์..... 92
ตาราง 6	คะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์..... 95
ตาราง 7	ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์..... 96
ตาราง 8	ค่าสัดส่วนของคนที่ทำถูกและสัดส่วนของคนที่ทำผิดแต่ละข้อของแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์..... 99
ตาราง 9	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดเจตคติต่อโปรแกรม..... 102
ตาราง 10	ค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระหว่างก่อนกับหลังเข้าร่วมโปรแกรม..... 104

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิ 1 หลักการสร้างแบบวัดความสามารถทางการคิดวิเคราะห์.....	27
แผนภูมิ 2 ขั้นตอนของการพัฒนาแบบวัดความสามารถทางการคิดวิเคราะห์.....	29
แผนภูมิ 3 กรอบแนวคิดในการสร้างโปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์.....	46
แผนภูมิ 4 โปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์.....	47
แผนภูมิ 5 ขั้นตอนการสอนในโปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์.....	49

สารบัญภาพ

ภาพ 1	กรอบความคิดในการวิจัย.....	หน้า 6
-------	----------------------------	-----------

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี